

СИЛАБУС КУРСУ
«Специфічні розлади особистості»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти для студентів
 спеціальності «053 Психологія» (ОПП «Практична психологія»)
 педагогічного факультету

Назва курсу	«Специфічні розлади особистості»
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Олександра Кониського 8 / 14, 10 поверх, аудиторія 10-5
Контактна інформація щодо викладача	Унінець Ірина Михайлівна germanirina777@gmail.com
Консультації з курсу відбуваються	Щопонеділка з 11.00 до 14.00
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Психодіагностика», «Основи психотерапії», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції».
Мета та завдання курсу	<p>Метою курсу є: формування у студентів професійних знань, умінь та навиків, які сприятимуть у наданні допомоги майбутнім фахівцям щодо роботи з клієнтами, які мають специфічні розлади особистості</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • засвоєння студентами змісту основних особливостей, що характеризують кожен тип розладу особистості; • розкрити суть кожного типу, що має специфічні розлади особистості, а саме: «Параноїдний», «Нарцисичний», «Істеричний», «Мазохістичний», «Маніакальний», «Обсесивно-компульсивний», «Шизоїдний», «Депресивний», «Асоціальний (соціопатичний)»; • засвоєння методів діагностики для роботи з кожним типом особистості, що має специфічні розлади; • визначення ролі психолога-консультанта у процесі консультування осіб зі специфічними розладами особистості; • охарактеризувати інформаційне та технологічне забезпечення консультативного процесу з клієнтами, які мають специфічні розлади особистості.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Психодіагностика», «Основи психотерапії», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції».
Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Специфічні розлади особистості» складається з двох модулів. У змісті першого модуля «Загальні риси та характерні ознаки кожного типу специфічних розладів особистості» висвітлюються психологічні особливості прояву специфічних розладів особистості. У змісті другого модуля «Стратегія психотерапевтичної роботи з клієнтами/пацієнтами, що мають специфічні розлади особистості» висвітлюються особливості застосування технік при роботі з клієнтами/пацієнтами, що мають специфічні розлади особистості
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Опанування курсу дає можливість оволодіти певними засобами, спрямованими на допомогу психологу у проведенні консультацій з клієнтами/пацієнтами, що мають специфічні розлади особистості.

Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Специфічні розлади особистості» є вибірковою.
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	У процесі вивчення курсу майбутній фахівець оволодіває професійними знаннями і вміннями щодо здійснення консультування клієнтів/пацієнтів, що мають специфічні розлади особистості. Головний аргумент: курс допомагає у становленні практичного психолога у закладах освіти як конкурентоздатного фахівця
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики</p> <p>СК13. Здатність розробляти тренінги, вести супервізії; створювати певні завдання розвивального характеру; психологічну експертизу.</p> <p>СК14. Здатність організовувати власну діяльність і конструктивну взаємодію між психологом та клієнтами та останніх між собою, управляти дискусією.</p> <p>СК15. Здатність презентувати себе як фахівця, який спроможний надати кваліфіковану допомогу; здатність викликати симпатію, довіру; зацікавлювати, вести за собою, заохочувати, підтримувати, заспокоювати, переконувати, вмотивовувати.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.</p> <p>ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога</p>
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікрОВикладання, інверсії, емпатії, інциденту, вирішення кейсів, дискусії. Рольові та ділові ігри. Розв'язування психологічних завдань.
Перелік основних	Модуль 1. «Загальні риси та характерні ознаки кожного типу специфічних розладів особистості»

<p>практичних завдань</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть і особливості прояву «Параноїдного», «Нарцисичного», «Мазохистичного» та «Невротичного» типу специфічних розладів особистості. 2. Суть і особливості прояву «Шизоїдного», «Маніакального», «Обсесивно-компульсивного» та «Аутистичного» типу специфічних розладів особистості. 3. Суть і особливості прояву «Депресивного» та «Асоціального (соціопатичного)» специфічних розладів особистості. <p>Модуль 2. «Стратегія психотерапевтичної роботи з клієнтами/пацієнтами, що мають специфічні розлади особистості»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умови формування певного типу особистості зі специфічними розладами. 2. Диференційно-змістовний аналіз конфліктів та ресурсів. 3. Особливості стратегії психотерапевтичної роботи з кожним із типів, що мають специфічні розлади особистості.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондаренко О.Ф. Психологічна допомога особистості: учб. посібник. – Харків: Фоліо, 1996. 2. Волженцева, Ірина Вікторівна Загальна психологія (курс лекцій з навчальними тестовими завданнями) [Текст] : навч. посіб. у 2 ч. для студентів ЗВО спец. 053 Психологія, 012 Дошк. освіта / Ірина Волженцева, Наталія Харченко ; Ун-т Григорія Сковороди в Переяславі. - Переяслав : Домбровська Я. М., 2021 . Ч. 1. - 2021. - 393 с. 3. Волошенко, М. О. Психологія професійного спілкування [Текст] : навч. посіб. / М. О. Волошенко, О. В. Азаркіна. - Херсон : Олді плюс, 2021. - 278 с. 4. Глива Є. Вступ до психотерапії: навчальний посібник / Є. Глива. – К.: Кондор; Острого: Острозька академія, 2009. – 530 с. 5. Кальницька Ю. С. Соціальна психологія в Україні. Друга половина ХІХ- початок ХХ століття [Текст] : навч. посіб. (хрестоматія) /; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. - Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. - 264 с. 6. Клейнман, Пол. Психологія 101. Факти, теорія, статистика, тести й таке інше [Текст] / Пол Клейнман ; [пер. з англ. Ю. Кузьменко]. - Харків : КСД, 2021. - 240 с. 7. Митник О.Я. Психологія навчання як цілісного творчого процесу / О.Я. Митник // Відкритий урок – 2005. – № 23–24. – С. 34 – 36. 8. Пеньковська, Н. М. Основи психологічного консультування в методі позитивної психотерапії : навчально-методичний посібник / Н. М. Пеньковська, Р. В. Шептицький. – Тернопіль: Крок, 2014. – 268 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Пеньковська Н. Методологічний аналіз теорії особистості в позитивній психотерапії/Н.Пеньковська, В.Дишлевук//Позитум Україна. – 2013. - №5 – С. 85-94. 10. Patterson C. H. Counseling and psychotherapy: Theory and practice/C.H.Patterson. – New York: Harper&Row, 1959. -178p. 11. Омельченко, Вікторія Вікторівна Соціальна психологія та конфліктологія [Текст] : навч. посіб. / В. В. Омельченко ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. - Харків : ХНУРЕ, 2020 . Ч. 1 : Соціальна психологія : навч. посіб для студентів усіх спец. і форм навч. - 2021. - 173 с. 12. Ткаченко, Олександр Анатолійович. Психологія акмеологічного розвитку особистості [Текст] : автореф. дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.01 / Ткаченко Олександр Анатолійович ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. - Київ, 2021. - 44 с. 13. Климчук, Віталій Олександрович. Психологія посттравматичного зростання [Текст] : монографія / В. О. Климчук ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. – 156 с.

<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>																							
<p>Політика оцінювання</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру</p> <table border="1" data-bbox="359 734 1497 1216"> <thead> <tr> <th data-bbox="359 734 890 891">Вид діяльності</th> <th data-bbox="890 734 1120 891">Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th data-bbox="1120 734 1366 891">Кількість одиниць до розрахунку</th> <th data-bbox="1366 734 1497 891">Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="359 891 890 1055">Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)</td> <td data-bbox="890 891 1120 1055">10</td> <td data-bbox="1120 891 1366 1055">3</td> <td data-bbox="1366 891 1497 1055">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="359 1055 890 1106">ІНДЗ</td> <td data-bbox="890 1055 1120 1106">30</td> <td data-bbox="1120 1055 1366 1106">1</td> <td data-bbox="1366 1055 1497 1106">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="359 1106 890 1158">Модульна контрольна робота</td> <td data-bbox="890 1106 1120 1158">20</td> <td data-bbox="1120 1106 1366 1158">2</td> <td data-bbox="1366 1106 1497 1158">40</td> </tr> <tr> <td colspan="4" data-bbox="359 1158 1497 1216" style="text-align: center;">максимальна кількість балів 100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Форма підсумкового контролю успішності – залік. Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять</p>				Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	10	3	30	ІНДЗ	30	1	30	Модульна контрольна робота	20	2	40	максимальна кількість балів 100			
Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього																					
Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	10	3	30																					
ІНДЗ	30	1	30																					
Модульна контрольна робота	20	2	40																					
максимальна кількість балів 100																								